

Kedves BBTE-s Kollégák!

Győztem! De valójában közösen győztünk a BBTE rektorválasztásán, hiszen a ProBBTE+ – *világszínvonalú (world-class) egyetem a bizalom és a nyitás révén* program átfogóan participatív. Így hát együtt kell haladnunk most is, és „kulturálisan újjá kell alapítanunk” a Babeş–Bolyai Tudományegyetemet egy világszínvonalú egyetem mintájára!

Az 1616 szavazásra jogosult oktató, kutató és egyetemi hallgató közül 1438 személy vett részt a választáson, így a részvételi arány elérte a 88,99%-ot (ebből 1403 érvényes szavazatot adtak le). Az 1438 leadott szavazat közül az általam képviselt ProBBTE+ program 1026 szavazatot kapott (71,35%), Chirilă professzorra pedig 377-en szavaztak. Örömmel tölt el – amint erre számítottam is –, hogy a BBTE valamennyi karán nyertem (beleértve a külön választási egységnek számító kutatókat is), az Ortodox Teológia Kar kivételével, ami talán érthető volt; azonban a hittudományi karok összességét tekintve megszereztem a szavazatok többségét. A választási elemzésekből kiderül továbbá, hogy a diákok körében is magas támogatottságot értem el. Mindezek nagy megtiszteltetést jelentenek számomra, ugyanakkor felelősséget is rónak rám.

Igen, megtisztelve érzem magam és felelősségtudattal állok itt, mert úgy döntöttek, hogy engem választanak meg, hogy egyetemi közösségünket rektorként képviseljem – azt a közösséget, amelyben formálódtam, nevelkedtem és tevékenykedem, mint mindenki közülünk. Ebben az összefüggésben megemlítem most azokat, akik az 1989-es forradalom után a BBTE rektorai voltak (és akiket személyesen is ismertem): Ionel Haiduc, Andrei Marga, Nicolae Bocşan és Ioan-Aurel Pop.

Szavaztunk (1) egy világszínvonalú egyetemre, azaz egy olyan kolozsvári egyetemre, amely Erdély és Románia érdekében európai szabályok szerint működik, európai akadémiai környezetben, szavaztunk továbbá (2) az emberekbe vetett bizalomra, az egyéni/személyre szabott szakmai pályamodellekre, valamint (3) a társadalmi nyitásra. Amint azt már bejelentettem, Egyetemünk rektori tisztségére való pályázatom egy világszínvonalú egyetem paradigmájába illeszkedik, amely ugyanakkor alapító értékeinket is megjeleníti, mindazokkal az erényekkel, amelyekről úgy gondolom, hogy a bizalom és a nyitás modern humanista szellemében az egyetem eszményéhez tartoznak: a Hagyományt (a Józan ész révén) és Kiválóságot (a Racionalitás/Bölcsesség révén), hogy ezen a talajon olyan szervezeti kultúrát építsünk, amelynek középpontjában a szolidaritás és az együttműködés áll, az etika irányította intézményi keretek között, és amelyek a maguk során becsülettel és bátorsággal szolgálják egyetemi küldetésünket. E program mentén a BBTE az ország első egyetemévé válik, jellemet,

kompetenciákat, jó állampolgárokat formáló intézménnyé, amely a tudásalapú jólét forrása Kolozsvár, Erdély és az egész ország számára, az országos tudományosság és kultúra alapvető viszonyítási pontja. Ugyanakkor nemzetközi szinten is elismert felsőoktatási intézmény lesz, amely támogatja a hazai kultúrát, és hozzájárul a tudásalapú emberi civilizáció fejlődéséhez.

Az az igazság, hogy a bizalomra, az őszinteségre és a reményre alapozva, határozottan elutasítva a bizonyos irányokból érkező sugallatokat, miszerint a BBTE közössége valójában fél a ProBBTE+ programtól, de ezt nyilvánosan nem mutatja ki, nagyon hittem abban, hogy nyerni fogunk! Sikerült jól megismernem a BBTE szellemiségét, és bármikor számíthatunk a *Hagyományra és Kiválóságra (Traditio et Excellentia)*, amelyek biztos alapok, nem pusztán címkék! 2019-től kezdődően tanácskoztunk, és a lehetségesről együtt léptünk át a valószínűre, majd a biztos döntésre, amikor 2020 januárjában benyújtottam a pályázatomat. 2020 januárjától kezdődően a bizonytalanság főként a támogatottsági aránnyal volt kapcsolatos, amely rendkívül fontos szempont egy olyan nagyszabású intézményi konstrukció esetén, mint az általam javasolt. A győzelmet objektíven nézve mégis előrevetítette a két program kari szintű megbeszélésén jelenlévők részvételi aránya. Tulajdonképpen nem is történhetett volna másképp, ugyanis a történelem során, amikor kényszer nélkül választhatott, a mi közösségünk mindig az európai értelemben vett kiválóságra szavazott, elutasítva (1) egy olyan *status quo*-t, amely tehetetlenséget eredményez, (2) egy „organicista” fejlődést (amely vagy bekövetkezik, vagy nem), és/vagy egy provinciális szinten önkényesen kinyilvánított és/vagy értelmezett kiválóságot; tiszteletben tartva ezáltal a *Traditio Nostra Unacum Europae Virtutibus Splendet!* egyetemi mottót.

Örülök annak is, hogy ebben a bonyolult kontextusban, amelyben Chirilă professzor kollégánk ortodox papként is erőteljesen kötődik az egyház intézményes tevékenységéhez, az Ortodox Egyház és a BBTE Ortodox Teológia Kara megfelelő magatartást tanúsított, intézményesen nem avatkozott be – ahogyan azt egyébként a tisztesség és a teológusi, hithirdetői és társadalmi szerepük is megkövetelte –, amikor az ortodox hívők egyik vagy másik program mellett foglaltak állást. Következésképp, igen, együtt haladhatunk és dolgozhatunk tovább!

Örülök, hogy a kolozsvári és az országos sajtó – néhány kivételtől eltekintve (amelyek reményeim szerint az információhiány/tájékozatlanság, és nem a rossz szándék számlájára írhatóak), – kiegyensúlyozott, konstruktív, kritikus-elegáns és/vagy semleges magatartást tanúsított, ezért haladhatunk együtt tovább, és munkálkodhatunk az egyetem társadalom felé való nyitásán.

Ahogyan azt a választási folyamat során is említettem (lásd itt: https://danieldavid.ro/wp-content/uploads/2020/02/Daniel-David-Programul-ProUBB-complet_HU.pdf), most

lehetőségünk adódik arra, hogy egyetemünket bekapcsoljuk az európai akadémiai dinamika vérkeringésébe, és tovább haladjunk azon az európai kulturális és akadémiai útvonalon, amelynek valójában részesei vagyunk, megszabadítva ezáltal egyetemi küldetésünket a lemaradás behozatalának logikájától. Örömet jelent számomra az is, hogy mindannyian megértettük a parafrazált tanácsot – *valamennyiünk viselkedésétől függ ma egyetemi sorsunk*, a BBTE közösség sorsa –, és nem kockáztattuk lehetőségeink elfecsérlését olyan akadémiai modellek felvállalásával, amelyek nemigen felelnek meg az európai világ normalitásának, amelyben élünk. Ráadásul ennek a megmérettetésnek a során szemmel láthatóan mérséklődtek azok a múltbeli tisztességtelen egyetemi választási praktikák, amelyek az emberi/személyes és szakmai méltóság nyilvános megsértésére törekedtek, és amelyek feltehetően a régi totalitárius mentalitásra és/vagy átpolitizáltságra vezethetők vissza (és inkább sajnálatos kivételek maradtak); szavazataink alapján a jövőben végérvényesen ki tudjuk ezeket iktatni az akadémiai kultúránkból, hogy majd méltóságteljesen fordulhassunk saját egyetemi küldetésünk beteljesítése felé, amely hallgatónk javát, a megismerést/az emberi kultúrát fogja szolgálni. Ennek a küldetésnek a megvalósítása során biztosítani fogom az egyetemi autonómiát és a demokráciát. Modern egyetemen a gondolat szabadságát és az igazság keresését nem lehet korlátozni. Nem lehet önkényesen megszabni gondolkodási és cselekvési irányvonalakat. Egyetemünknek a szabadság, a tudomány, a szépség és a jóság, a jellemformálás és a szellemi kiválóság házának kell lennie, olyan intézménynek, amely az ország javát, és általában a tudás tárházának bővülését szolgálja. Azt szeretném, hogy olyan intézményi mechanizmusokat hozzunk létre, amelyek segítségével közösségünk tagjainak érdekeit/értékeit érvényesíthetjük oly módon, hogy az együttműködés és a szolidaritás autonóm egyének szabad elköteleződéséből fakadjon, és ne egy központosított intézményes hatalom által diktált kényszerűségből. Az igazság szolgálói között tiszteletnek és szívéllyességnek kell uralkodnia, kiszorítva az egyetemi feudalizmust, a klikkszellemet és a csoportérdekeket. Olyan rektor szeretnék lenni, aki megteremti és fenntartja a normalitás közegét, egy olyan keretet, amelyben a kollégák anélkül végezhetik munkásságukat, hogy állandó jelleggel értékelni és irányítani kellene őket, miközben választott tisztségviselőink megértik, hogy ők a mi képviselőink, és nem „főnökeink”. Hiszek tehát az intézményes hatalom decentralizációjában és megosztásában, az ahhoz társuló felelősségek vállalásával együtt. Olyan egyetemi légkört szeretnék kialakítani mindannyiunk számára, amelyben a minket körülvevő világ előrejelezhetetlen történéseit nem veszélyforrásként, hanem fejlődési lehetőségként fogjuk fel, és amelyben a jutalmazás és a társainkba vetett bizalom helyettesíti elsődleges intézményi reflexként a hibák számontartását és a büntető jellegű eljárásokat.

Amint azt a pályázatomban vállaltam, a ProBBTE+ program egyetemi szintre szeretné kiterjeszteni a STAR-BBTE Intézet keretében kipróbált legfontosabb mechanizmusokat és az ezzel kapcsolatos tapasztalatokat, valamint újabbakat is, mindezt (1) egy stratégiai folyamat mentén, de nem direktív módon, (2) az akadémiai (oktatói és kutatói) teljesítményre összpontosítva, ugyanakkor a legközelebbi fejlődési zónában maradván és a szakmai elégtételre/munkahelyi/tanulási életminőségre figyelve, (3) a multikulturalitás értékelésével és a BBTE szervezeti kultúrája sokféleségének elismerésével, ugyanakkor a szakterületekre jellemző nemzetközi mintákba ágyazva, (4) az egyetemi oktatók/kutatók akadémiai lehetőségeinek sokféleségét bátorítva, ám azokat világosan körvonalazva, (5) azzal az elkötelezettséggel, hogy az adminisztratív folyamatok a fejlődést szolgálják, és ne feltételeket szabjanak számára.

Ezzel a közös választással beléphetünk a saját időnk normalitásába, amelyben együtt haladhatunk előre, együtt építkezhetünk!

Végezetül köszönetet szeretnék mondani azoknak a kollégáknak, akik közvetlenül bekapcsolódtak a ProBBTE+ programba, továbbá a BBTE tágabb közösségének, akik megválasztották, hogy őket képviseljük, köszönöm a kolozsvári közösségnek/társadalomnak a Románia legnagyobb egyetemén zajló esemény iránti érdeklődésüket, és külön köszönet illeti Ioan-Aurel Pop leköszönő rektort a teljes választási folyamat során tanúsított nagyvonalúságáért és intézményi felelősségvállalásáért. Rektorhelyettesként tagja voltam Ioan-Aurel Pop rektor munkaközösségének, így nyilvánvaló, hogy a folytonosság nem szakad meg, hanem a 2016 és 2020 között elvégzett munkára alapozva fejlődünk tovább..

A 2020. március 8. és 15. közötti időszakot Brüsszelben fogom tölteni (az *Európai Kutatási Tanács* ülésein), de azt követően, a rektori mandátumom átvételével kapcsolatos hivatalos eljárás lezárulása után, szeretném szervezeti kultúránk részévé tenni, ezért kezdeményezem a rektori székfoglaló beszéd megtartását a BBTE közössége előtt. Voltam a karokon, hogy elnyerjem az Önök támogatását, és most tisztelettel meghívom Önöket a BBTE Rektori Hivatalába (Aula Magna vagy Auditorum Maximum), hogy személyesen megköszönjem a támogatást, és konkrétan elmondjam, mit fogunk reményeim szerint együtt véghezvinni.

Kolozsvár, 2020. március 3.

Nagyrabecsüléssel,
dr. Daniel David egyetemi tanár